

سوره مجادله مدنی است و آن بیست
ودو آیت و سه رکوع است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَ
تَشْكُرِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ①

بنام خدای بخشاینده مهربان .

(۱) هر آئینه شنید خدای تعالی سخن آن زن که گفتگو میکرد با تو درباره شوهر خود و شکایت میکرد پیش خدا و خدامی شنود گفتگو کردن شمارا هر آئینه خداشنواییناست (۱) .

الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنكُم مِّن سَائِرِهَا مَنَ أَتَاهُمْ أُتُوا بِهِمْ لَا بَاءَ عَلَى الَّذِينَ يَدْعُوهُمْ وَاِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ ②

آنانکه از شماظهار میکنند بازنان خود (۲) نیستند آن زنان مادران ایشان نیستند مادران ایشان ، الا آنانکه زاده اند ایشان را هر آئینه اینظهار کنندگان می گویند سخن نامعقول و میگویند دروغ و هر آئینه خدا عفوکننده آمرزگارست (۲) .

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِن سَائِرِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَحَرْبٌ رُّبُوبَةٍ مِّن قَبْلِ أَن يَتَّيَسَّرَ ذَلِكَ لَهُمْ وَاعْتَلَفُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ حَكِيمٌ ③

و آنانکهظهار می کنند بازنان خود بازرجوع میکنند درمخالفت آنچه گفتند پس واجب ست آزاد کردن برده ای پیش از آنکه زن مردبایکدیگردست رسانند (۳) این حکم پند داده میشود شمارا بآن و خدا بآنچه میکنید خبردارست (۳) .

فَمَنْ أَمْرٌ جَدَّ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَن يَتَّيَسَّرَ

پس هر که نه یابدبرده را پس بروی واجب

- (۱) زنی را شوهر او گفت " انت علی کظهر امی " تو بر من مانند پشت مادر منی آن زن پیش آنحضرت صلی الله علیه وسلم این ماجرا عرض کرد فرمودند که حرام شدی آن زن کثرت عیال و قلت مال عرض کرد خدای تعالی این آیت فرستاد .
- (۲) یعنی تشبیه می دهند زنان خود را به پشت مادر .
- (۳) یعنی جماع کنند .

ست روزه داشتن دوماه پی در پی پیش از آنکه هر دو بایکدیگر دست رسانند پس هر که نتواند این را پس طعام دادن شصت فقیر لازم است، این حکم برای آنست که منقاد شوید به خدا و پیغامبر او و این احکام حد مقرر کرده خداست و کافران را عذاب درد دهنده باشد (٤) .

هر آئینه آنانکه مخالفت میکنند با خدا و رسول او خوار کرده شد ایشانرا چنانکه خوار کرده شد آنان را که پیش از ایشان بودند و هر آئینه فرود آوردیم آیات واضح و کافران را عذاب خوار کننده است (٥) .

روزیکه برانگیزد ایشانرا خدا همه يك جا پس خبر دهد ایشان را بآنچه کرده بودند یادداشت کرد آنرا خدا و ایشان فراموش کردند آن را و خدا بر همه چیز مطلع است (٦) .

آیانه دیدی که خدا میداند آنچه در آسمان هاست و آنچه در زمین ست نمی باشد بایکدیگر گفتن سه شخص را مگر خدا چهارم ایشان ست و نمی باشد گفتن پنج شخص را الا خدا ششم ایشان ست و نه کمتر ازین و نه زیاده ازین مگر خدا با ایشانست هر کجا باشند باز خبر دهد ایشان را روز قیامت به آنچه کرده اند هر آئینه خدا بهر چیز داناست (٧) .

آیاندیدی بسوی آنانکه منع کرده شد ایشان

فَمَنْ أَرَيْتَظِعْ بِأَطْعَمَ يَتَّيْنِ مَسْكِينًا ذَلِكَ لِئَلَّا يُؤْمَرُوا بِاللَّهِ
وَسُؤْلُهُ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَاللَّذِينَ عَذَابُ الْبَعْرِ ①

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَسُؤْلُهُ كَيْتُوكَمَا كَيْتُ الَّذِينَ مِنَ
قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتِنَا يَتَذَكَّرُ لَكَلِمَةٍ عَذَابٌ مُهِينٌ ①

يَوْمَ يَجْتَهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ
وَسُؤْلُهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ①

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ
تَجْوَى ثَلَاثَةَ الْأَمْوَالِ أَيْبُعْمَ وَلَا خَسَاةٍ الْأَمْوَالُ سَادِسُهُمْ وَلَا آذَى
مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ الْأَمْوَالِ مِنْ آيِنَ مَا كَانُوا أَتَوْبَتَهُمْ بِمَا عَمِلُوا
يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ لَجَلِيلٌ عَلَى عَالَمِهِ ①

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَهَوْنَا عَنِ الْعَجْوَى لَمْ يُعْوَدُوا لِمَا نَهَوْنَا عَنْهُ

را از بایکدیگر رازگفتن^(۱) بازعود میکنند در آنچه از آن منع کرده شد ایشان را و بیکدیگر راز میگویند در باب گناه و تعدی و نافرمانی پیغامبر و چون بیایند پیش تو دعا کنند ترا بآن کلمه که دعانکرده است ترا خدا بآن^(۲) و میگویند در دل های خویش چرا عذاب نه میکند ما را خدا بسبب آنچه میگوئیم^(۳) بس ست ایشانرا دوزخ در آیند آن جا پس بدجائست دوزخ (۸).

ای مسلمانان چون بایکدیگر رازگوئید پس باید که رازمگوئید در باب گناه و تعدی نافرمانی پیغامبر و رازگوئید در باب نیکوکاری و پرهیزگاری و بترسید از خدائی که بسوی او حشر کرده خواهید شد (۹).

جزاین نیست که رازگفتن بد از کار شیطان ست تا اندوهگین کند مسلمانان را و نیست هیچ زیان رساننده بایشان مگر باراده خدا، و برخدا باید که توکل کنند مسلمانان (۱۰).

ای مسلمانان چون گفته شود شمارا که گشاده بنشینید در مجلس ها پس گشاده کنید جای را تا بگشاید خدا برای شما (هر مشکلی را) و چون گفته شود بر خیزید پس بر خیزید تا بلند کند خدا مرتبه ها برای

وَيَنْجُونَ بِالْإِيمَةِ وَالْعَدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ
خَبْرًا بِمَا لَمْ يَحِبَّكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا
اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسِبُكُمْ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فِيمَنْ الْبَصِيرُ ①

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَنَاجُوا بِالْإِيمَةِ
وَالْعَدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَتَنَاجُوا بِالْإِيمَةِ وَالْقُرْآنِ
وَأَقْعُوا لِلَّهِ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ①

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الْبَيْطَانِ لِيَحْزَنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيْسَ
بِضَرِّهِمْ شَيْءٌ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ①

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَسْتَجِيبُوا لِلْعَلِيْسِ
فَأَسْتَجِيبُوا لِلَّهِ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُرُوا فَاانْشُرُوا لِيَرْفَعَ
اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَرَحِمَاتُ
اللَّهِ بِمَا تَعْمَلُونَ خَيْرٌ ①

(۱) یعنی یهود که راز ایشان در ایذای مسلمین بود والله اعلم .

(۲) یعنی بجای السلام عليك السام عليك گویند یعنی مرگ بر تو باد .

(۳) یعنی اگر پیغامبر راست است بایستی که ما را عذاب رسیدی والله اعلم .

آنانکه ایمان آورده اند از شما و آنانکه عطا کرده شده است ایشانرا علم و خدا بآنچه میکنند خبردارست (۱۱) .

ای مسلمانان چون خواهید که راز گوئید بایغامبر پس نخست بدهید پیش از راز گفتن خود خیرات را این کار بهترست شمارا و پاکیزه تر پس اگر نیابید هر آئینه خدا آمرزگار مهربانست^(۱) (۱۲) .

آیاتر سیدید از آنکه نخست دهید پیش از رازگفتن خود خیرات هارا پس چون نکریدید و درگذشت خدا از شما پس باری برپادارید نمازرا و بدهید زکوة را و فرمانبرداری کنید خدا و رسول اورا و خدا خبردارست بآنچه میکند (۱۳) .

آیانه دیدی بسوی آنانکه دوستی کردند باقومی که غضب کرده است خدا برایشان^(۲) نیستند این منافقان از شما ونه از یهود و سوگند میخورند بردروغ و ایشان میدانند (۱۴) .

آماده ساخته است خدا برای ایشان عذاب سخت هر آئینه بداست آنچه میکردند (۱۵) .

سپر گرفته اند سوگندان خودرا پس بازداشتند مردم را از راه خدا پس برای ایشانست عذاب خوارکننده (۱۶) .

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْكُمْ صَدَقَةً ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْوَأُ لِقَائِكُمْ فَان كُمْ قُلُوبًا إِنَّ اللَّهَ عَاطِفٌ رَحِيمٌ ﴿١١﴾

أَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْكُمْ صَدَقَاتٍ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ تَرَاهُمْ يَتَّبِعُونَ النَّبَّاءَ وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ فَأَتَوْهُم بِالصَّلَاةِ وَالْزَّكَاةِ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا هُمُ بَشِيرٌ وَلَا نَبِيٌّ مُبَشِّرُونَ عَلَى الْكُذِّبِ وَهُمْ يَصَلُّونَ ﴿١٤﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

بَشِيرٌ وَالْأَيْمَانُ بَيْنَهُمْ فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٦﴾

(۱) مترجم گوید این حکم منسوخ است بآیتی که می آید والله اعلم .

(۲) یعنی منافقان بایهود دوستی کردند والله اعلم .

دفع نخواهد کرد از ایشان اموال ایشان و اولاد ایشان از عذاب خدا چیزی را این جماعت اهل دوزخ اند، ایشان آنجا جاویدان باشند (١٧) .

روزیکه برانگیزد ایشانرا خداهمه يك جا پس سگند خورند بحضور او چنانکه سگند میخورند بحضور شما و می پندارند که ایشان بر چیزی هستند آگاه شوهر آئینه ایشانند دروغگو (١٨) .

غالب آمده است برایشان شیطان پس فراموش ساخت از خاطر ایشان یاد کردن خدا را این جماعت لشکر شیطان اند آگاه شوهر آئینه لشکر شیطان ایشانند زیان کاران (١٩) .

هر آئینه آنانکه مخالفست میکنند با خدا و رسول او این جماعت در جمله خوارترین مردم اند (٢٠) .

حکم کرد خدا البته غالب شوم من و پیغامبران من هر آئینه خدا توانای غالب است (٢١) .

نخواهی یافت قومی را که ایمان دارند بخدا و روز آخر باین صفت که دوستی کنند با کسیکه خلاف کرده است با خدا و رسول او و اگر چه آن جماعت باشند پدران ایشان یا پسران ایشان یا برادران ایشان یا خویشاوندان ایشان آن مومنان که با کافران دوستی ندارند نوشته است خدا در دل های ایشان ایمان را و قوت داده است ایشان را بفیض غیبی

لَنْ نُعْطِيَهُمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا أَوْلَادَهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٥٨﴾

يَوْمَ يَبْعَهُمُ اللَّهُ جَبَابًا فَيَقُولُ لَنْ نُعْطِيَهُمْ لَكُمْ وَتَسْتَوُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ سَمِيٍّ الْأَرْثُ لَهُمْ أَلَمْ يَكْفُرُوا ﴿٥٩﴾

إِسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْغَابِرُونَ ﴿٦٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿٦١﴾

كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَبِينَ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٦٢﴾

لَا يَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنَّا وَجَمَعْنَا لَهُمْ حَبَابًا نَجَّىٰ مِنْ عَذَابِهَا الَّذِينَ ظَلَمُوا فِيهَا بَدَأَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا فِيهَا آيَاتٍ لِيُبْخِبُوا بِهَا وَلِيَجْلِسَ فِيهَا جُثَاثٌ وَرِضًا عَنَّا أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٦٣﴾

از جانب خود و درآردایشان را به بوستان ها میرودزیرآن جویها جاویدان آنجا خوشنود شد خدا ازایشان و خوشنود شدند ایشان ازخدا ایشانند لشکر خدا آگاه شو هرآئینه لشکر خداایشانند رستگاران (٢٢) .

سوره حشر همدنی است و آن بیست و چهار آیت و سه رکوع است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سَمِعَ اللَّهُ مَنَاقِبَ الْمُؤْمِنِينَ وَآلِ الْأَرْحَامِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ①

بنام خدای بخشاینده مهربان .
(١) به پاکی یاد کرد خدای را آنچه در آسمان هاست و آنچه در زمین ست و اوست غالب باحکمت (١) .

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَذْلِ الْحَبْرِ مَا ظَنَنُوا أَن يَنْجُوهَا وَكَذَّبُوا إِلَهُمَ غَلَبَتْهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَقْتَرَبُوهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَدْ فِيهَا فَلُوبِهُمُ الرَّعْبُ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاخْتَارُوا أَيَّ أَوْلِي الْأَبْصَارِ ②

اوست آنکه بیرون راند آنان را که کافر شدند از اهل کتاب از خانه های ایشان در اول جمع کردن لشکر، گمان نه داشتید شما ای مسلمانان که بیرون روند و گمان میکردند آن کافران که نگاهدارنده ایشان باشندقلعه های ایشان ازعقوبت

(١) مترجم گوید که آن حضرت صلی الله علیه وسلم چون بمدینه آمدند بابنی نضیر صلح کردند وایشان بسبب شقاوت ازلی سعی عداوت آنحضرت صلی الله علیه وسلم پیش گرفتند آنحضرت صلی الله علیه وسلم اراده فرمود که آنجماعت را جلاوطن فرماید منافقان آن ملاعین را پیغام فرستادند که شما قتال کنید ودر جنگ استواری ورزید که مارفیق شماایم خدای تعالی برخلاف اراده منافقان دراول جمع کردن لشکر بریهودالقا رعب فرمودتا عاجز آمدند وجلاوطنی اختیار کردند و سخن اهل نفاق را نشنیدند وبقتل وتکرار جمع رجال اتفاق نیفتادواموال ایشان فیء شدوفیء آنرا گویند که بغیر قتال بدست مسلمانان افتد خدای تعالی منت بر مسلمانان نهادحکم فیء بیان فرمود وازاراده منافقان خیر داد واللہ اعلم .